

KIRKON KESKUSRAHASTON TALOUSSÄÄNTÖ

Vahvistettu kirkkohallituksen täysistunnossa 27.3.2018.

I Yleisiä määräyksiä

1 §

Taloussäännön soveltaminen

Kirkon keskusrahaston talouden hoidosta säädetään tarkemmin kirkkojärjestyksessä, ja talouden hoitoon sovelletaan muutoin, mitä seurakunnan ja seurakuntayhtymän talouden hoidosta kirkkolaissa ja kirkkojärjestyksessä säädetään. Lisäksi noudatetaan tämän taloussäännön määräyksiä

- toiminnan ja talouden suunnittelussa
- talousarvion laatimisessa
- omaisuuden hoidossa
- kirjanpidossa
- tilinpäätöksessä
- sisäisessä valvonnassa ja
- tilintarkastuksessa.

Muita noudatettavia sääntöjä ja ohjeita ovat

- kirkkohallituksen ohjesääntö
- kirkkohallituksen työjärjestys
- kirkkohallituksen viranhaltijoiden johtosääntö
- kirkon palvelukeskuksen johtokunnan johtosääntö
- muut lait ja asetukset.

2 §

Kirkon keskusrahaston hallinto

Kirkon keskusrahaston hallituksena on kirkkohallitus.

Kirkon keskusrahaston asioita hoitaa kirkon keskusrahaston johtajana toimiva kirkkoneuvos apunaan muut tarvittavat toimihenkilöt.

Kirkkohallituksen, virastokollegion, kirkon palvelukeskuksen johtokunnan, kirkon keskusrahaston johtajan sekä muiden toimihenkilöiden valtuudet ja tehtävät on määritelty kirkkohallituksen ohjesäännössä ja työjärjestyksessä sekä johtokuntien ja viranhaltijoiden johtosäännöissä.

II Talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma

3 §

Talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman laatiminen

Kirkon keskusrahaston talousarvion valmistelee kirkkohallitus ja vahvistaa kirkolliskokous talousarviovuotta edeltävällä syysistuntokaudella.

Talousarvion vahvistamisen yhteydessä kirkolliskokouksen on vahvistettava myös vähintään kolmea vuotta koskeva toiminta- ja taloussuunnitelma. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään kirkon keskusrahaston ja toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

4 §

Talousarvioesitykset

Talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman laatimista varten kirkon keskusrahaston talousarvioon sisältyvien yksiköiden on annettava kirkkohallitukselle sen määräämänä aikana ja sen antamien ohjeiden mukaan laaditut talousarvioesitykset.

5 §

Talousarvion sitovuus

Kirkolliskokous päättää talousarvion sitovuustasoista.

Sitovuustason mukaista määrärahaa ei saa ylittää. Mikäli määräraha on ylittynyt, ylityksen merkittävyyttä arvioitaessa siitä vähennetään edellisenä vuonna syntynyt vastaava säästö.

Toimintayksiköt ja viranhaltijat vastaavat niille määrätyn sitovuustason mukaan kirkkohallitukselle, että määrärahoja käytetään talousarvion mukaisesti.

III Omaisuuden hoito ja maksuliikenne

6 §

Omaisuuden hoito ja sijoittaminen

Virastokollegio hyväksyy vuosittain kirkon keskusrahaston ja sen vastuulla olevien oma-
katteisten rahastojen sijoitussuunnitelmat ja riskienhallintasuunnitelmat. Rahastojen sijoi-
tustoimintaa hoidetaan Kirkkohallituksen ohjesäännön ja työjärjestyksen mukaisesti vas-
tuullisen sijoittamisen periaatteita noudattaen.

Kirkon keskusrahaston muut omaisuus on pidettävä kunnossa. Sitä on käytettävä talou-
dellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Virastokollegio vastaa omaisuuden ja vastuiden
vakuuttamisesta sekä muusta omaisuuteen ja toimintaan liittyvästä riskienhallinnasta.

7 §

Kirkon keskusrahaston rahaliikenne ja pankkitilien käyttö

Kaikki kirkon keskusrahaston rahaliikenne hoidetaan pankkien kautta ja pankkitilit ava-
taan kirkon keskusrahaston y-tunnukselle. Kaikki kirkon keskusrahaston pankkitilit merki-
tään keskusrahaston taseeseen.

Pankkitilien avaamisesta, lopettamisesta ja käyttövaltuuksista päättää keskusrahaston
johtaja.

8 §

Käteiskassat

Virastokollegio päättää käteiskassan perustamisesta ja antaa ohjeet käyttötarkoituk-
sesta, pohjakassan suuruudesta, kassan tarkastamistavoista, raportoinnista sekä siitä,
kuinka paljon varoja enintään pidetään käteiskassassa. Kassa on tarkastettava määräajoin
ja aina kassaa hoitavan henkilön vaihtuessa. Kassojen tarkastuksesta laaditaan raportti,
joka liitetään tilinpäätösaineistoon.

Kirkon keskusrahaston talousarvioon sisältyvien yksiköiden alakassojen tilitys on järjes-
tettävä talousosaston määräämällä tavalla.

9 §

Maksujen määrääminen

Kirkon keskusrahastolle perittävistä maksuista päättää virastokollegio, jollei päätösvaltaa
ole siirretty viranhaltijalle.

10 §

Saatavien periminen

Saatavien valvonta ja perintä on järjestettävä siten, että kaikki saatavat tulevat asianmu-
kaisesti perityiksi. Mikäli saatavaa ei ole eräpäivään mennessä maksettu, velallista on ke-
hotettava maksamaan velkansa. Jos saatavaa viivästyskorkoineen ei kehotuksesta huoli-
matta ole maksettu, on asiassa ryhdyttävä viipymättä perimistoimenpiteisiin.

11 § Hankinnat

Hankinnat on suoritettava julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön ja virastokollegion hyväksymän hankintaohjeen mukaisesti.

Virastokollegio tai viranhaltija, joka on tehnyt hankintapäätöksen tai muun hankintamennettelyssä tehdyn ratkaisun, käsittelee mahdollisen hankintoaikaisuvaatimuksen tai voi ottaa omasta aloitteestaan hankintoaikaisun käsiteltäväkseen.

12 § Osto- ja myyntilaskujen asiatarkastus ja tositteiden hyväksyminen

Virastokollegio antaa ohjeen laskujen hyväksymisessä noudatettavasta menettelystä. Menettely on järjestettävä niin, että siihen osallistuu aina vähintään kaksi henkilöä, asiatarkastaja ja hyväksyjä. Virastokollegio päättää, ketkä hyväksyvät kunkin tehtävälueen tositteet.

Myyntilaskutustiedot ja muistiotositteet on hyväksyttävä ennen niiden kirjaamista kirjanpitoon. Ostolaskuihin ja muihin tositteisiin tai niiden liitteisiin merkitään tiedot tavarain tai palvelun vastaanotosta, asiatarkastuksesta ja hyväksymisestä. Merkinnät tehdään sähköisesti Kipan järjestelmässä.

IV Kirjanpito ja tilinpäätös

13 §

Kirjanpitovelvollisuus

Kirkon keskusrahaston kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan kirjanpitolakia ja tämän taloussäännön määräyksiä.

Kirkon keskusrahaston kirjanpitokokonaisuuteen kuuluvat Kirkkohallitus sekä hiippakunnat ja hiippakuntien rahastot.

14 §

Kirjanpitojärjestelmä

Kirkon keskusrahaston kirjanpito hoidetaan Kirkon palvelukeskuksen järjestelmässä.

15 §

Palkkakirjanpito

Kirkon keskusrahaston palkanlaskenta hoidetaan Kirkon palvelukeskuksen järjestelmässä. Palkkakirjanpidon tapahtumat siirretään keskusrahaston kirjanpitoon.

16 §

Kiinteän ja irtaimen omaisuuden kirjanpito

Kiinteän omaisuuden kirjanpito hoidetaan Kirkon palvelukeskuksen järjestelmässä.

17 §

Avustukset

Rakennus-, hautausmaa-, ja konservointiavustukset sekä valtion rahoituksesta myönnettävät avustukset ovat nostettavissa myöntämisvuonna ja sitä seuraavana kolmena vuonna ja muut avustukset viimeistään myöntämisvuotta seuraavana vuonna.

18 §

Raportointi

Toiminnasta ja taloudesta vastaavien on annettava tietoja Kirkkohallitukselle, virastokollegiolle ja muille hallintoelimille toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä kirjanpitoon perustuvia tietoja menojen ja tulojen toteutumisesta talousarvioon nähden ja ennusteista loppuvuodelle. Talousarviovuoden aikana on raportoitava toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta.

19 § Tilinpäätös

Kirkon keskusrahaston tilinpäätös on laadittava helmikuun loppuun mennessä, ja sen allekirjoittavat kirkkohallituksen täysistunnon jäsenet sekä kirkon keskusrahaston johtaja. Allekirjoitettu tilinpäätös luovutetaan tilintarkastajille välittömästi.

Tilinpäätös sisältää tilinpäätöslaskelmat (tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma), toimintakertomuksen, talousarvion toteutumavertailun, tilinpäätöksen liitetiedot, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnän sekä luettelot ja selvitykset.

Tilinpäätös, jonka sivut on numeroitu ja joka on sidottu, säilytetään pysyvästi.

Tilintarkastuskertomus liitetään kirkolliskokoukselle esitettäviin tilinpäätösasiakirjoihin.

20 § Vuosikertomus

Kirkolliskokoukselle laaditaan vuosittain kertomus Kirkkohallituksen ja hiippakuntien toiminnasta. Vuosikertomuksessa esitetään selvitys talousarviossa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

21 § Kirjanpitoaineiston säilytysaika

Tilinpäätös, toimintakertomus, kirjanpidot, tililuettelo sekä luettelo kirjanpidosta ja aineistosta on säilytettävä 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta tilikauden päättymisestä. Kirjanpitoaineiston säilyttämisessä on lisäksi noudatettava Kirkkohallituksen arkistosäännön määräyksiä.

V Tilintarkastus ja sisäinen valvonta

22 §

Sisäinen tarkastus ja sisäinen valvonta

Kirkon keskusrahaston hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen valvonta (tilintarkastus) ja sisäinen tarkastus ja valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa Kirkkohallitus. Sisäinen tarkastus on johtamisen apuväline, jonka tarkoituksena on varmistaa sisäisen valvonnan riittävyys. Sisäisen tarkastuksen avulla tulee saada kohtuullinen varmuus siitä, että tehtävät hoidetaan kirkon keskusrahastossa asianmukaisesti ja riskit pysyvät hyväksyttävällä tasolla.

23 §

Hallinnon ja talouden tarkastus

Kirkolliskokous valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien ajaksi kirkon keskusrahaston ja hiippakuntien viranomaisten hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön, jonka on määrättävä päävastuunalaiseksi tilintarkastajaksi KHT-tilintarkastaja.

Kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös on tarkastettava viimeistään maaliskuun loppuun mennessä ja tarkastuksesta on annettava kertomus kirkolliskokoukselle.

Tilintarkastus on järjestettävä Kirkkohallituksen toimivasta johdosta ja muista tilivelvollisista riippumattomaksi. Tilintarkastuksessa noudatetaan kirkkolakia ja kirkkojärjestystä, kirjanpitolakia ja –asetusta, tilintarkastuslakia sekä taloussäännön määräyksiä.

24 §

Voimaantulo

Tämä taloussääntö tulee voimaan 27 päivänä maaliskuuta 2018.

Tällä taloussäännöllä kumotaan Kirkon keskusrahaston taloussääntö sellaisena kuin se tuli voimaan 1.3.2012.